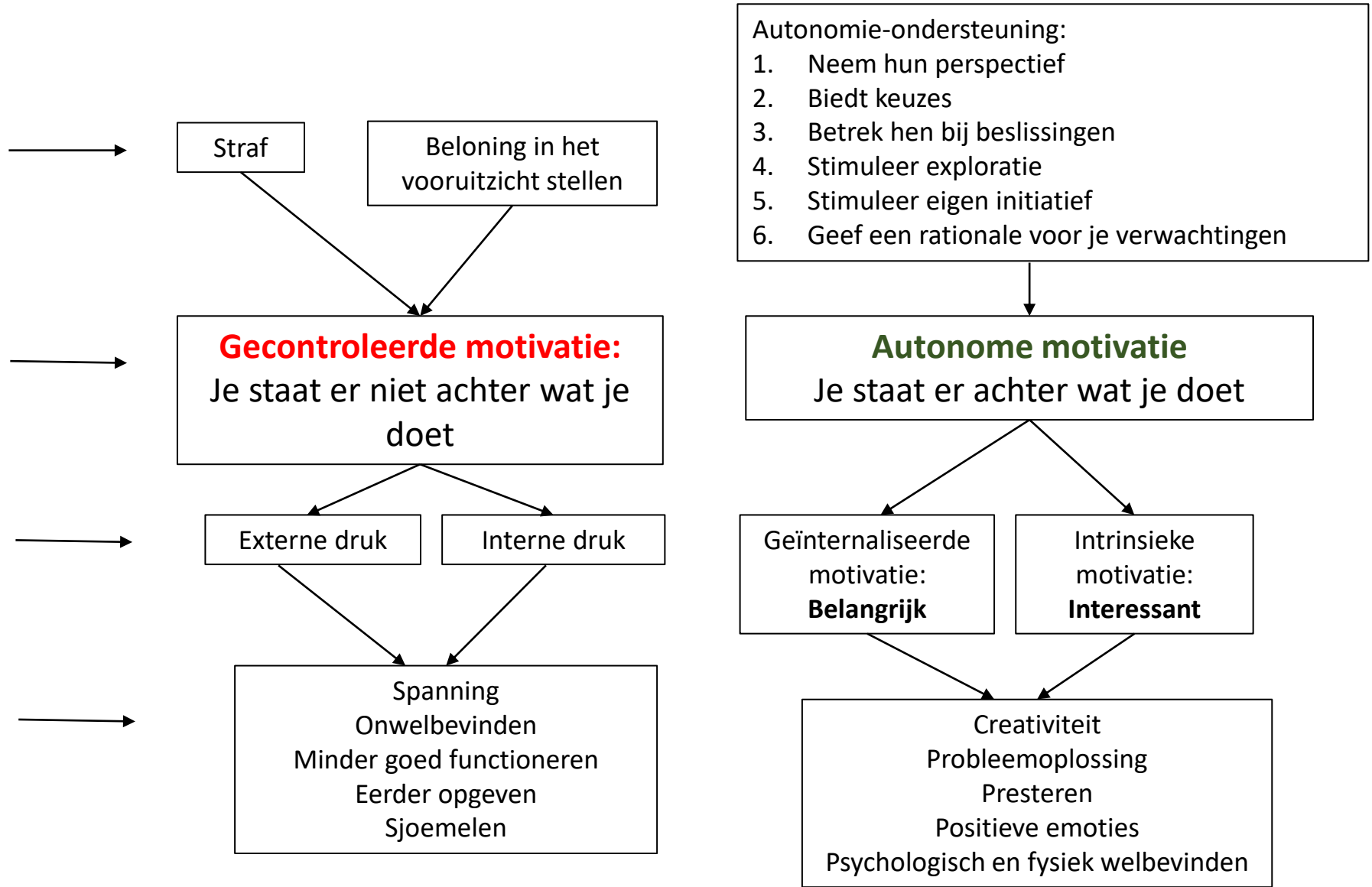


3. Welke factoren roepen deze soorten motivatie op?

1. Twee belangrijke hoofdsorten van motivatie

2. Manieren waarop twee hoofdsorten zich voordoen

4. Wat zijn de effecten van deze soorten motivatie?



# Gaat autonomie samen wel met structuur?

- Mensen denken nogal eens dat autonomie en structuur haaks op elkaar staan
- “Hoe kun je autonoom zijn binnen regels en structuren?”
- Maar ..... onderzoek laat zien:
  - De meest effectieve docenten bieden tegelijk autonomie en structuur
  - Voor leidinggevenden, sportcoaches en opvoeders geldt hetzelfde
  - Maar structuur bieden betekent **niet**: autoritair zijn...



## Docentaanpak

Controlerend (“controlling”)	Autonomie-ondersteunend
<b>Gebruikt extrinsieke bronnen van motivatie</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebruikt beloning, straf, dreigementen,</li> <li>• Geeft opdrachten, eist meedoen</li> </ul>	<b>Benut innerlijke motivatiebronnen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Interesse, plezier, gevoel van uitdaging</li> <li>• Schept mogelijkheden voor eigen initiatief</li> </ul>
<b>Controlerend taalgebruik</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zet onder druk, speelt in op gevoel van eigenwaarde van leerlingen</li> <li>• Spreekt van “moeten”</li> <li>• Gaat niet in op waarde, betekenis, nut, belang van verzoeken</li> </ul>	<b>Informatief taalgebruik</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Informatie gevend, flexibel</li> <li>• Biedt keuzes, opties</li> <li>• Identificeert waarde, betekenis, nut, voordeel van verzoeken</li> </ul>
<b>Gaat in tegen negatieve gevoelens van leerlingen en probeert die te veranderen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verbiedt/maakt bezwaar tegen uitingen van negatieve gevoelens door leerlingen</li> <li>• Ziet negatieve gevoelens als niet OK, iets dat moet worden veranderd/opgelost</li> </ul>	<b>Erkent en accepteert negatieve gevoelens van leerlingen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Luistert aandachtig, open, begripvol</li> <li>• Accepteert negatief gevoel, klagen is toegestaan</li> </ul>

## Structuur

Weinig structuur	Veel structuur
<p><u>Tijdens de introductie</u></p> <p><b>Afwezige, onduidelijke, ambigue, verwarrende aanwijzingen/instructies</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Wat er gedaan moet worden, wordt niet of verwarrend gezegd</li><li>• Slecht georganiseerd</li><li>• Geen duidelijk raamwerk voor de les die start</li></ul>	<p><b>Duidelijke, begrijpelijke, expliciete, gedetailleerde aanwijzingen, instructies</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Wat er gedaan moet worden is duidelijk</li><li>• Goed georganiseerd</li><li>• Duidelijk raamwerk voor de les</li></ul>
<p><u>Tijdens de les</u></p> <p><b>Zwakke begeleiding</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Weinig (bege)leiding</li><li>• Geen actieplan, geen doel</li><li>• Weinig hints om grip te krijgen op wat er gebeuren moet</li></ul>	<p><b>Sterke begeleiding</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Veel (bege)leiding</li><li>• Duidelijk actieplan, duidelijk doel</li><li>• Veel hints om grip te krijgen op wat er gebeuren moet</li></ul>
<p><u>Tijdens de feedback</u></p> <p><b>Feedback is afwezig of verwarrend</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Geen feedback, niet taak-relevant, doorratelen</li><li>• Competentie-irrelevante feedback</li></ul>	<p><b>Feedback: vaardigheidsondersteunend, instructief</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Constructief, informatief</li><li>• Competentie-relevante feedback</li></ul>

# ‘Control’ lijkt effectief maar is dat vaak niet

- **Er is vaak een directe reactie:** het *lijkt* te werken! (Klas wordt stil als je schreeuwt). Welke denkfout wordt hier gemaakt?
- **Drie typen schade** die minder gemakkelijk zijn waar te nemen:
  1. Intrinsieke motivatie neemt af (gaat het niet leuk vinden)
  2. Geïnternaliseerde motivatie komt niet tot stand (gaat het belang niet zien)
  3. Verbondenheid komt niet tot stand. Relatie wordt beschadigd (wordt bang/krijgt een hekel)
- **Bovendien: niet duurzaam**
  - Zo gauw je stopt, keert het ongewenste gedrag terug
  - Er treedt vaak gewenning op waardoor je drukmiddelen steeds wat intensiever moet inzetten voor hetzelfde effect

